1. ชื่อโครงการ วิจัยการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งในประเทศเพื่อการค้า

2. หัวหน้าโครงการ สมาน ภักดี [1]

คณะผู้ดำเนินงาน ไชยวัฒน์ วัฒนไชย [2] พิศวาส บัวรา [3] วงศ์ บุญสืบสกุล [4]
วิวัฒน์ ภาณุอำไพ [1] ชัชชัย สุนทรสวัสดิ์ [1] นิรันดร์ ดิษฐ์กระจัง [1]
เจริญ ท่าระเบียบ [1]

3. ระยะเวลาโครงการ พฤษภาคม 2548-ธันวาคม 2550

4. งบประมาณ 9,560,000 บาท

5. บทคัดย่อ

โครงการวิจัยการผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งปลอดโรคพันธุ์แอตแลนติกในประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งเป็นการค้าและลดการนำเข้า ดำเนินการ 2 ปี ปีแรกในแปลงเกษตรกร อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ และปีที่ ๒ ที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเป้าหมายการผลิตรวม 500,000 กิโลกรัม ผลการผลิตพบว่า ในปีแรก ผลิตได้ 252,504 กิโลกรัม ปีที่ 2 ได้ 167,114 กิโลกรัม รวมผลผลิตที่ได้ 419,618 กิโลกรัม ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีผ่านการตรวจโรคไวรัสมันฝรั่งและโรคเหี่ยวเขียว มีเพียงประมาณ 13 เปอร์เซ็นต์ ไม่ผ่านการตรวจโรค 51 เปอร์เซ็นต์ เป็นหัวพันธุ์ที่มีตำหนิ เสียหายจากโรคแมลง และการเก็บเกี่ยว 36 เปอร์เซ็นต์ การวิเคราะห์ความอ่อนไหวของราคาผลผลิต จากปีแรก ที่ได้ผลผลิตเฉลี่ย 2,440 กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุนการผลิต 18,581 บาทต่อไร่ และปีที่ 2 ผลผลิตเฉลี่ย 1,254 กิโลกรัมต่อไร่ ต้นทุนการผลิต 21,334 บาทต่อไร่ พบว่า ถ้าเกษตรกรได้ผลผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งเฉลี่ย 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ และจำหน่ายหัวพันธุ์กิโลกรัมละ 10 บาท จะมีรายได้คุ้มทุน ถ้าจำหน่ายกิโลกรัมละ 20 บาทจะได้กำไรไร่ละ 4,000 บาท และกิโลกรัมละ 20 บาท จึงจะได้กำไรไร่ละ 20,000 บาท โครงการวิจัยนี้ไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายทั้งผลผลิตและคุณภาพของหัวพันธุ์มันฝรั่ง เนื่องจากปัญหาด้านการบริหารจัดการ การผลิตหัวพันธุ์มันฝรั่งในประเทศเพื่อเป็นการค้ามีความเป็นไปได้โดยปรับแนวทางการผลิตเป็นการผลิตโดยเกษตรกรรายย่อยที่มีพื้นที่ถือครองไม่มากนัก ทำให้สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ โดยมีภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมให้การสนับสนุน

---

[1] ศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตเชียงใหม่ สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 (เชียงใหม่)

[2] สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 1 (เชียงใหม่)

[3] สถาบันวิจัยพืชสวน

[4] สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช